ỨNG DỤNG KHOA HỌC CÔNG NGHỆ TRONG LĨNH VỰC SẢN XUẤT, KINH DOANH NÔNG NGHIỆP: MỘT SỐ KẾT QUẢ ĐÁNG GHI NHẬN

ThS. TRƯƠNG VĂN HÀ
Ban Dân vận Tỉnh ủy Quảng Bình

Hội Nông dân tỉnh Quảng Bình có trên 16 vạn hội viên, tham gia sinh hoạt ở 157 cơ sở hội trực thuộc 8 tổ chức hội cấp huyện. Những năm qua, cùng với việc đổi mới các nội dung, phương thức hoạt động để thu hút, tập hợp hội viên, các cấp Hội Nông dân trong tỉnh đã đề ra nhiều nhiệm vụ, giải pháp để triển khai thực hiện khá tốt Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 01/12/2012 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XI) "Về phát triển khoa học và công nghệ phục vụ sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế", đưa lại hiệu quả thiết thực.

Sau khi Trung ương ban hành Nghị quyết số 20-NQ/TW, cùng với việc phối hợp quán triệt, học tập trong cán bộ, hội viên, tuyên truyền trong các tầng lớp nhân dân, Hội Nông dân tỉnh đã kịp thời ban hành Chương trình hành động để thực hiện Nghị quyết; hàng năm đẩy mạnh các hoạt động phối hợp với Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh trong lĩnh vực khoa học, công nghệ gắn với hoạt động của mình, cũng như tích cực phát động và tổ chức cho hội viên nông dân hưởng ứng phong trào thi đua "Nông dân sản xuất kinh doanh giỏi, đoàn kết giúp nhau xóa đói, giảm nghèo, làm giàu chính đáng",…

Trong công tác hướng dẫn, chỉ đạo và hỗ trợ thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW, Ban Thường vụ Hội Nông dân tỉnh đã cụ thể hóa để đưa các nội dung chuyển giao tiến bộ khoa học, kỹ thuật và công nghệ cho nông dân thành một chỉ tiêu quan trọng để xếp loại thi đua hàng năm; hướng dẫn các cấp Hội Nông dân từ huyện đến cơ sở đề ra các nhiệm vụ, giải pháp cụ thể, thiết thực phù hợp với từng địa bàn cụ thể để thực hiện Nghị quyết. Tranh thủ sự hỗ trợ của Trung ương Hội Nông dân Việt Nam, sự phối hợp của Sở Khoa học và Công nghệ, Thư viện tỉnh và các cấp, các ngành từ tỉnh đến cơ sở, Hội Nông dân tỉnh đã hướng dẫn, chỉ đạo thành lập, đưa vào hoạt động các loại hình "Câu lạc bộ khoa học kỹ thuật nhà nông" ở 3 điểm (xã Võ Ninh - Quảng Ninh; xã Đức Ninh - Đồng Hới và xã Đại Trạch - Bố Trạch), xây dựng "Thư viện nông dân" tại xã Vĩnh Ninh (Quảng Ninh),… hỗ trợ các loại sách, báo, tạp chí, tài liệu phổ biến khoa học công nghệ, máy tính nối mạng internet nhằm giúp hội viên thường xuyên tiếp cận được với các thông tin, kiến thức cần thiết, quan trọng về khoa học công nghệ để ứng dụng vào thực tiễn sản xuất, kinh doanh.

Để kịp thời giúp cho hội viên nông dân tiếp cận, làm quen, từ đó làm chủ và ứng dụng có hiệu quả các tiến bộ khoa học kỹ thuật, công nghệ mới vào sản xuất, kinh doanh, hàng năm, Hội Nông dân tỉnh đã tích cực phối hợp với các ngành như Sở Khoa học và Công nghệ, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Sở Tài nguyên và Môi trường, Sở Lao động Thương binh và Xã hội, Ban Dân tộc tỉnh,… tổ chức được 7.938 lớp tập huấn chuyển giao tiến bộ khoa học kỹ thuật liên quan đến các lĩnh vực trồng trọt, chăn nuôi; nuôi trồng, chế biến thủy

hải sản; công nghệ thu hoạch, bảo quản, chế biến nông sản; bảo vệ môi trường,… có hơn 336 ngàn lượt người tham gia. Trong đó riêng Trung tâm Dạy nghề và Hỗ trợ nông dân tỉnh đã tổ chức được 165 lớp tập huấn chuyển giao khoa học kỹ thuật cho 7.500 lượt cán bộ, hội viên nông dân các cấp. Các hoạt động chuyển giao khoa học kỹ thuật, dạy nghề của Hội Nông dân đã góp phần quan trọng đưa tỷ lệ lao động qua đào tạo đạt trên 60%, trong đó qua đào tạo nghề đạt gần 39%.

Việc động viên, khuyến khích các phong trào sáng tạo, ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật trong cán bộ, hội viên nông dân cũng luôn được các cấp Hội Nông dân quan tâm thường xuyên. Từ năm 2013 đến nay, Hội Nông dân tỉnh đã phối hợp tổ chức được 2 cuộc thi "Sáng tạo kỹ thuật nhà nông", thu hút nhiều lượt cán bộ, hội viên tham gia, qua đó đã tôn vinh, khen thưởng 9 giải pháp sáng tạo kỹ thuật của người nông dân nhằm góp phần động viên, khuyến khích hội viên nông dân phát huy vai trò chủ động, sáng tạo các giải pháp khoa học, kỹ thuật, nhằm ứng dụng và nâng cao hiệu quả sản xuất, kinh doanh trên lĩnh vực nông nghiệp, nông dân, nông thôn,… Ngoài ra, Hội Nông dân tỉnh cũng đã chủ động trong việc thực hiện Chương trình "Tôn vinh sản phẩm nông nghiệp tiêu biểu", hỗ trợ hội viên nông dân tham gia các "Hội chợ nông nghiệp và làng nghề",… do Trung ương Hội Nông dân tổ chức. Hội Nông dân tỉnh cũng đã phối hợp với Hội Nông dân các huyện Tuyên Hóa, Quảng Trạch tổ chức được các cuộc thi "Nông dân chăn nuôi bò lai giỏi", thu hút hơn 100 hộ gia đình tham gia, thúc đẩy phong trào, góp phần nâng cao năng suất, chất lượng đàn bò lai tại các địa phương.

Việc xây dựng và thực hiện các mô hình ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật trong sản xuất kinh doanh lĩnh vực nông dân, nông nghiệp cũng đã được chú trọng. Đến nay, Hội Nông dân tỉnh đã phối hợp với Công ty TNHH Enzyma thử nghiệm 2 mô hình ứng dụng chế phẩm sinh học vào nuôi tôm và chăn nuôi lợn, nhằm tăng năng suất, chất lượng sản phẩm, đảm bảo an toàn thực phẩm, vệ sinh môi trường cũng như giảm rủi ro cho người sản xuất. Hội Nông dân tỉnh cũng đã phối hợp với Sở Khoa học và Công nghệ xây dựng mô hình "Sản xuất thử nghiệm giống cam Valencia 2" trên vùng đất cát đã qua cải tạo tại huyện Quảng Ninh, mô hình "Nuôi lợn thịt trên đệm lót sinh học" tại xã Hải Ninh (Quảng Ninh); phối hợp với Ban Dân tộc xây dựng mô hình chăn nuôi bò cho đồng bào dân tộc thiểu số tại xã Trường Xuân (Quảng Ninh), xã Ngân Thủy (Lệ Thủy),... Thực hiện Chiến lược phát triển chăn nuôi đến năm 2020 của tỉnh, Hội Nông dân tỉnh đã tích cực phối hợp với Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn thực hiện "Chương trình cải tạo đàn bò" trên địa bàn tỉnh. Từ năm 2011 đến nay, Hội đã phối hợp hướng dẫn, chỉ đạo xây dựng 50 mô hình chăn nuôi bò lai theo tổ, nhóm liên kết, hỗ trợ 423 lượt hộ gia đình nông dân vay trên 15 tỷ đồng để phát triển sản xuất. Nhìn chung, các mô hình chăn nuôi theo tổ, nhóm liên kết đã thực sự đem lại hiệu quả thiết thực, đưa lại nguồn thu nhập của các hộ tham gia tăng bình quân từ 12-17 triệu đồng/năm, góp phần đưa tỷ lệ bò lai của tỉnh từ 16,9% năm 2010 đến nay tăng lên trên 35%.

Ngoài ra, Hội Nông dân tỉnh cũng chỉ đạo thực hiện dự án nuôi gà ri lai và thỏ trắng Newzealand, trồng thử nghiệm các loại giống cây trồng mới như ổi, mít, xoài,… có nguồn gốc xuất xứ từ nước ngoài, cho năng suất, hiệu quả cao tại Trung tâm Dạy nghề và Hỗ trợ nông dân tỉnh…, nhằm đánh giá kết quả thực sự của từng loại giống cây cụ thể trước khi đưa vào áp dụng đại trà trên diện rộng.

Hoạt động của "Quỹ Hỗ trợ nông dân" thời gian qua cũng đã góp phần hỗ trợ và thúc đẩy

quá trình ứng dụng khoa học công nghệ vào sản xuất kinh doanh trong lĩnh vực nông nghiệp và nông thôn. Trong 5 năm qua, từ nguồn "Quỹ Hỗ trợ nông dân", có 7.524 lượt hộ nông dân được tiếp cận nguồn vốn, trong đó đã xây dựng được 150 mô hình sản xuất, kinh doanh góp phần quan trọng giải quyết việc làm cho hơn 1 vạn lao động trên địa bàn.

Trong quá trình hướng dẫn, chỉ đạo triển khai thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW, các cấp Hội Nông dân ở Quảng Bình đã thường xuyên gắn công tác khoa học, công nghệ với đẩy mạnh phong trào thi đua "Nông dân sản xuất kinh doanh giỏi, đoàn kết giúp nhau xóa đói, giảm nghèo, làm giàu chính đáng",… Nhờ đó, đến nay toàn tỉnh Quảng Bình đang có 66.918 hộ nông dân sản xuất kinh doanh giỏi các cấp, tăng 21.100 hộ so với giai đoạn 2007-2011. Trong đó có 52.375 hộ đạt cấp cơ sở, 11.071 hộ cấp huyện, 2.978 hộ cấp tỉnh, 494 hộ đạt cấp Trung ương… Đa số các hộ gia đình đạt danh hiệu này đều là các hộ đã biết áp dụng có hiệu quả các thành tựu của khoa học công nghệ vào trong thực tiễn sản xuất, kinh doanh.

Đến tham quan các mô hình sản xuất kinh doanh giỏi của hội viên nông dân ở các huyện, thành phố, thị xã chúng tôi càng thấy được vai trò quan trọng của việc ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật, công tác đào tạo nghề đối với sản xuất, kinh doanh của người nông dân. Các mô hình tiêu biểu đang phát huy hiệu quả, bản thân cá nhân hội viên được Hội Nông dân tỉnh đề nghị Chủ tịch nước tặng thưởng Huân chương lao động hạng Ba năm 2016, như trang trại tổng hợp, có tổng số vốn đầu tư 5 tỷ đồng, đưa lại doanh thu bình quân 1,2-1,5 tỷ đồng/năm của nông dân Đinh Đăng Tuấn ở xã Hưng Thủy (Lệ Thủy); mô hình tổ hợp tác đánh bắt hải sản xa bờ, với tổng số vốn đầu tư 18 tỷ, đưa lại nguồn lãi khoảng 7 tỷ đồng/năm của hội viên Trần Đình Thủy ở xã Bảo Ninh (Đồng Hới); mô hình sản xuất mộc mỹ nghệ, sản vật liệu xây dựng, chăn nuôi tổng hợp và thu mua, chế biến ớt xuất khẩu đầu tư 3 tỷ đồng, đưa lại tổng doanh thu 4 tỷ/năm của hội viên Nguyễn Văn Hùng,… đều là những điển hình về việc được đào tạo nghề và biết ứng dụng hiệu quả các tiến bộ khoa học, kỹ thuật, công nghệ vào trong sản xuất.

Hay đến tham quan, tìm hiểu mô hình chăn nuôi của anh Đinh Minh Chính, ở thôn Ba Nương, xã Xuân Hóa, huyện Minh Hóa cũng vậy, chúng tôi càng hiểu được vai trò quan trọng của việc ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật, công tác đào tạo nghề đối với sản xuất, kinh doanh của người nông dân. Năm 2010, sau khi được tham gia lớp học nghề chăn nuôi thú y do Trung tâm Dạy nghề tổng hợp huyện Minh Hóa tổ chức, thông qua tổ vay vốn của Hội Liên hiệp Phụ nữ xã, gia đình anh đã mạnh dạn vay nguồn vốn hàng chục triệu đồng của Chi nhánh Ngân hàng Chính sách xã hội, Phòng Giao dịch Minh Hóa để đầu tư phát triển sản xuất. Từ 1 con lợn nái thả nuôi thí điểm ban đầu, sau khi đã xây dựng và hoàn thiện hệ thống cơ sở vật chất cần thiết, làm hầm biogas để thu gom chất thải, bảo vệ môi trường, đến nay số lượng vật nuôi của gia đình anh đã tăng lên 200 con lợn thịt, lợn nái, hàng năm đưa về nguồn thu nhập trên 100 triệu đồng,…

Những kết quả quan trọng từ việc thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW "Về phát triển khoa học và công nghệ phục vụ sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng XHCN và hội nhập quốc tế" thời gian qua là động lực quan trọng để các cấp Hội Nông dân ở Quảng Bình tiếp tục hướng dẫn, chỉ đạo và động viên, khuyến khích hội viên nông dân tích cực, chủ động, sáng tạo trong việc ứng dụng có hiệu quả các tiến bộ khoa học, công nghệ vào sản xuất, kinh doanh, góp phần đưa nền nông nghiệp và bộ mặt nông thôn tỉnh nhà ngày càng khởi sắc ■